

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Міністерства охорони
здоров'я України**

09 квітня 2008 року № 189

**(у редакції наказу Міністерства
охорони здоров'я України
від 01 червня 2021 року № ____)**

**ПОРЯДОК
організації експертизи тимчасової втрати працездатності**

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає єдиний механізм організації експертизи тимчасової втрати працездатності осіб в окремих випадках, за яких медичний висновок про тимчасову непрацездатність (далі – медичний висновок)

відповідно до Порядку формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 червня 2021 року № 1066, не формується, а також повноваження та роботу лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я (далі – ЛКК) за результатом здійснення експертизи тимчасової непрацездатності лікуючим лікарем закладу охорони здоров'я незалежно від форми власності та фізичної особи-підприємця, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

2. У цьому Порядку термін вживається у такому значенні:

експертиза тимчасової непрацездатності – це комплексна оцінка порушень функціонального стану організму та інших причин, якими вона обумовлена, що визначають факт тимчасової втрати працездатності, установлення строку непрацездатності, визначення клінічного та трудового прогнозу відповідно до встановленого діагнозу.

3. Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», постановах Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2009 року № 1317 «Питання медико-соціальної експертизи», від 25 квітня 2018 року № 411 «Деякі питання електронної системи охорони здоров'я», від 17 квітня 2019 року № 328 «Деякі питання організації ведення Електронного реєстру листків непрацездатності та надання інформації з нього», Порядку формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність в Реєстрі медичних висновків в електронній системі охорони

здоров'я, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 червня 2021 року № 1066.

4. Експертиза тимчасової непрацездатності здійснюється закладами охорони здоров'я та фізичними особами-підприємцями, які одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, (далі – суб'єкти господарювання) відповідно до вимог Порядку формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність та цього Порядку, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 червня 2021 року № 1066.

II. Деякі питання організації діяльності лікуючих лікарів суб'єктів господарювання під час здійснення експертизи тимчасової непрацездатності

1. Під час здійснення експертизи тимчасової непрацездатності лікуючий лікар суб'єкта господарювання на підставі даних всебічного медичного обстеження пацієнта, ураховуючи ступінь функціональних порушень органів та систем, характер та перебіг патологічного процесу, умови праці:

1) приймає рішення про формування (видачу) документів про тимчасову непрацездатність:

формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність відповідно до вимог Порядку формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 червня 2021 року № 1066;

видачу інших документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність особи, відповідно до вимог цього розділу;

2) здійснює комплексну оцінку порушень функціонального стану організму та інших причин, якими вона обумовлена, що визначають факт тимчасової втрати працездатності, установлення строку непрацездатності, визначення клінічного та трудового прогнозу відповідно до встановленого діагнозу;

3) представляє пацієнта ЛКК у складних випадках, якщо непрацездатність пацієнта триває 30 і більше днів, для вирішення питання про направлення такого пацієнта на медико-соціальну експертну комісію (далі – МСЕК) на огляд або консультацію, а у випадку наявності ознак стійкої втрати працездатності – незалежно від тривалості хвороби, відповідно до Положення про медико-соціальну експертизу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2009 року № 1317.

2. У разі наявності в пацієнта стійкого чи необоротного характеру захворювання, а також у разі безперервної тимчасової непрацездатності, що засвідчена медичними висновками, не пізніше ніж через 120 днів (а у випадках, коли випадок тимчасової непрацездатності переривався, то не пізніше, ніж через 156 днів) із дня її настання чи у зв'язку з одним і тим самим захворюванням, а у разі захворювання на туберкульоз – протягом 10 місяців з дня настання непрацездатності, лікуючий лікар суб'єкта господарювання ініціює питання перед ЛКК щодо направлення хворого на МСЕК шляхом заповнення форми первинної облікової документації № 088/0 «Направлення на медико-соціальну-експертну комісію (МСЕК)» відповідно до вимог Інструкції щодо заповнення форми первинної облікової документації № 088/0 «Направлення на медико-соціально-експертну комісію (МСЕК)», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року

№ 110, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 695/21008.

III. Лікарсько-консультативна комісія закладу охорони здоров'я

1. При лікувально-профілактичних закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, утворюються ЛКК.

2. ЛКК у своїй діяльності керується стандартами медичних технологій лікувально-діагностичного процесу та протоколами надання медичної допомоги за спеціальностями, іншими законодавчими та нормативно-правовими актами.

3. До основних завдань ЛКК належить:

1) видача документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність особи, відповідно до вимог пункту 4 розділу IV цього Порядку;

2) здійснення направлення хворих на огляд та обстеження до МСЕК для встановлення інвалідності;

3) надання до МСЕК документів хворого, направленого на огляд та обстеження;

4) вжиття заходів щодо перевірки та усунення недоліків у суб'єкта господарювання, що були виявлені Фондом соціального страхування України за результатом перевірки обґрунтованості медичних висновків про тимчасову непрацездатність (у разі звернення керівника суб'єкта господарювання).

У разі виявлення порушень щодо таких медичних висновків про тимчасову непрацездатність ЛКК виносить на своє засідання питання щодо обґрунтованості формування такого медичного висновку про тимчасову непрацездатність.

Здійснює аналіз якості наданих медичних послуг у межах відповідного випадку тимчасової непрацездатності:

період, на який сформовано медичний висновок/-ки;

обґрунтування потреби формування нового медичного висновку в разі продовження лікування в амбулаторних умовах після стаціонарного лікування;

своєчасність направлення хворого до стаціонару при наявності медичних показань з урахуванням профілю захворювання;

правильність оформлення медичної первинно-облікової документації;

правильність відбору при направленні хворих до санаторно-курортних закладів, реабілітаційних центрів та реабілітаційних відділень санаторно-курортних і спеціалізованих закладів охорони здоров'я;

якість надання медичної допомоги;

якість ефективності спостереження, оздоровлення хворих, які часто та тривало хворіють;

внесення відміток про порушення пацієнтом режиму лікування до медичного висновку про тимчасову непрацездатність;

роботу лікуючого лікаря з вивчення і профілактики захворюваності та інвалідності;

5) надає керівнику суб'єкта господарювання за результатами вжиття заходів, визначених у підпункті 4 пункту 3 розділу II цього Порядку, аналіз якості експертизи тимчасової непрацездатності, пропозиції щодо відповідності

фахівців займаним посадам, кваліфікаційним категоріям, про накладання дисциплінарних стягнень та передачу справ у слідчі органи;

б) участь у встановленому порядку у засіданнях МСЕК.

IV. Порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність осіб, в окремих випадках

1. В окремих випадках, коли відповідно до вимог, лікуючий лікар суб'єкта господарювання не може сформулювати пацієнту медичний висновок або коли медичний висновок відповідно до вимог законодавства не є підтвердженням тимчасової непрацездатності особи, такому пацієнту видається інший документ, що засвідчує його тимчасову непрацездатність (далі – документ, що засвідчує тимчасову непрацездатність особи), визначені в пунктах 2 – 4 цього розділу.

2. Лікарі суб'єктів господарювання видають такі документи, що засвідчують тимчасову непрацездатність особи, для пред'явлення за місцем вимоги:

1) витяг з медичної карти амбулаторного чи стаціонарного хворого, де вказується період дії тимчасової непрацездатності, — видається іноземцям, які тимчасово перебувають на території України і не працюють на підприємствах, в установах та організаціях України, якщо інше не передбачено міжнародними угодами;

2) форму первинної облікової документації № 095/о «Довідка №__ про тимчасову непрацездатність студента навчального закладу I – IV рівнів акредитації, про хворобу, карантин і інші причини відсутності дитини, яка

відвідує загальноосвітній навчальний заклад, дошкільний навчальний заклад», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 696/21009, — видають студентам вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації та учням професійно-технічних навчальних закладів;

3) довідку довільної форми, засвідчену підписом лікаря й печаткою суб'єкта господарювання, — видають особам, які проходять обстеження за направленням слідчих органів, прокуратури й суду;

4) довідку довільної форми, засвідчену підписом лікаря й печаткою суб'єкта господарювання, — видають:

у разі тимчасової непрацездатності громадян, які шукають роботу, і безробітних, ураховуючи період їх професійної підготовки й перепідготовки;

особам, які проходять обстеження у суб'єктів господарювання за направленням військових комісаріатів;

особам, які проходять додаткове наркологічне обстеження в умовах стаціонару відповідно до пункту 11 Інструкції про профілактичний наркологічний огляд та його обов'язкові обсяги, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 листопада 1997 року № 339, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11 грудня 1997 року за № 586/2390;

особам, які проходять діагностичне обстеження в закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності, якщо відсутні ознаки тимчасової непрацездатності;

5) довідку довільної форми за підписом лікуючого лікаря, засвідчену печаткою суб'єкта господарювання (обов'язково має зазначатися час

проведеної консультації), — видають особам, які самостійно звернулися за консультаційною допомогою;

б) форму первинної облікової документації № 095-2/о «Довідка № __ про тимчасове звільнення від роботи по догляду за хворою дитиною», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 липня 2014 року № 527, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 13 серпня 2014 року за № 972/25749, (далі – форма № 095-2/о) — видають особі, яка доглядає за дитиною, яка продовжує хворіти, після закінчення максимального терміну, на який можуть формуватися медичні висновки в межах одного випадку тимчасової непрацездатності за категорією «Догляд за хворою дитиною», визначеного у пункті 9 розділу III Порядку формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність в Реєстрі медичних висновків в електронній системі охорони здоров'я, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 червня 2021 року № 1066.

Форма № 095-2/о видається до одужання дитини від гострого захворювання або досягнення ремісії в разі загострення хронічного захворювання, з продовженням у порядку, визначеному Міністерством охорони здоров'я України;

7) форму № 147/о «Довідка для призначення і виплати державної допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами жінкам, які не застраховані в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 березня 2002 року № 93, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 09 квітня 2002 року за № 346/6634, – жінкам, які не підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.

3. Для осіб, зазначених у підпункті 2 пункту 2 та абзаці другому підпункту 4 пункту 2, лікуючий лікар одночасно формує медичний висновок в

Реєстрі медичних висновків в електронній системі охорони здоров'я відповідно до вимог, визначених у Порядку формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність в Реєстрі медичних висновків в електронній системі охорони здоров'я, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 червня 2021 року № 1066.

4. ЛКК видає такі документи, що засвідчують тимчасову непрацездатність особи:

форму рішення для встановлення причинно-наслідкового зв'язку захворювання з умовами праці відповідно до вимог, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві»;

висновки або рекомендації щодо догляду за дитиною до досягнення нею шестирічного віку, а в разі, коли дитина хвора на цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), – до досягнення дитиною 16-річного віку.

**Генеральний директор
Директорату з розвитку цифрових
трансформацій в охороні здоров'я**

Марія КАРЧЕВИЧ